

Beata Brożek

III LO im. Unii Lubelskiej w Lublinie

„Wiosna średniowiecza”. Szkolny serwis informacyjny

Propozycja dydaktyczna dla klasy pierwszej dziennikarsko-humanistycznej

Scenariusz zajęć

Cele lekcji:

- rozumie kulturotwórcze znaczenie tradycji średniowiecznej
- charakteryzuje specyfikę kultury wieków średnich
- rozróżnia pojęcia: kultury wysokiej i kultury masowej
- potrafi przeprowadzić wywiad, sondę
- zna zasady przygotowania reportażu
- umie przygotować ramówkę programu informacyjnego
- potrafi odszukiwać w dostępnych źródłach ważne informacje oraz interesujące tematy a także dokonywać koniecznej selekcji materiałów
- doskonali sztukę prezentacji i wystąpień publicznych
- kształtowanie postawy krytycznego odbioru mediów

Metody i formy pracy: praca grupowa i zespołowa, dyskusja, sonda, wywiad, prezentacja serwisu informacyjnego

Teksty literackie: Marcin Świetlicki *Baczość*; Adam Zagajewski *Szybki wiersz*

Środki dydaktyczne: prezentacje multimedialne, rekwizyty z epoki, wybrane źródła drukowane i multimedialne na temat kultury średniowiecza

Pojęcia kluczowe: program informacyjny; sonda, wywiad, reportaż, ramówka serwisu informacyjnego; podstawowe pojęcia dotyczące tradycji średniowiecznej (np. teocentryzm, kultura rycerska, etos rycerski; feudalizm, pareneza)

Czas: 1 lub 2 jednostki lekcyjne

Przebieg lekcji:

1. Wprowadzenie nauczyciela, wyjaśnienie celu wykorzystania odmiennej formy, prowokacyjnego tytułu lekcji oraz poddanie pod refleksję myśli z utworu Marcina Świetlickiego *Bacność*:

Skończyło się dzieciństwo. Bacność! - mówi Pani.

*Wszyscy wejdziemy przez Europę do
supermarketu-katedry, tam Prezydent czeka*

(...)

Skończyło się dzieciństwo. Bacność! - mówi Pani.

*Napişemy felieton do kolorowego
pisemka. To doprawdy jest
zajęcie dla prawdziwych mężczyzn. I poprowadzimy
telewizyjny program kulturalny*

2. Prezentacja serwisu informacyjnego przygotowanego przez uczniów (prowadzą wybrani spośród klasy prezenterzy). Powinien to być ich pomysł; stanowić odzwierciedlenie myślenia młodych ludzi o przeszłości; być efektem poszukiwań wartości dla nich istotnych. Do wykorzystania mają różne formy dziennikarskie: wywiad, sondę, reportaż, informacje, korespondencje. Próbują swoich sił w przygotowaniu programu telewizyjnego o charakterze informacyjnym, z wyrazistym podziałem tematycznym (np.: polityka, kwestie społeczne, problemy oświatowe, obyczajowość, kultura)

3. Dyskusja w klasie. Problematyka może dotyczyć następujących kwestii:

- Ocena eksperymentu dydaktycznego: banał czy zaproszenie do refleksji? (możliwe są także pytania kierowane do autorów programu)
- Czym dla nas jest przeszłość?
- Media jako siła niosąca zniszczenie czy ratunek znużonej samą sobą kulturze wysokiej

- Próba interpretacji pojęcia zawartego w temacie: „wiosna średniowiecza”

4. Odczytanie na tle muzyki utworu A. Zagajewskiego *Szybki wiersz*

Praca domowa:

1. Dokonaj interpretacji utworu Adama Zagajewskiego *Szybki wiersz*.
2. Rozważ, w dowolnej formie wypowiedzi pisemnej (2 strony A4) metaforę „supermarketu – katedry”, korzystając z kontekstów historycznych, filozoficznych, literackich.

Załącznik 1

Adam Zagajewski *Szybki wiersz*

Słucham śpiewu gregoriańskiego
w pędzącym samochodzie
na autostradzie, we Francji.
Drzewa śpieszyły się. Głosy mnichów
chwałyły niewidzialnego Pana
(o świcie, w drżącej od chłodu kaplicy).
Domine, exaudi orationem meam,*
prosiły męskie głosy tak spokojnie,
jakby zbawienie rosło w ogrodzie.
Dokąd jechałem? Gdzie schowało się słońce?
Moje życie leżało rozdarte
po obu stronach drogi, kruche jak papier mapy.
Razem ze słodkimi mnichami
zmierzałem w stronę chmur, sinych,
ciężkich, nieprzeniknionych
jak opaska na oczach skazańca,
w stronę przyszłości, otchłani,
połykającej twarde łyzy gradu.
Daleko od świtu. Daleko od domu.

Zamiast murów – cienka blacha.
Ucieczka zamiast czuwania.
Podróż zamiast zapomnienia.
Zamiast hymnu – szybki wiersz.
Przedemną
biegła mała, zmęczona gwiazda
i błyszczał asfalt szosy,
wskazując, gdzie jest ziemia,
gdzie ukryła się brzytwa horyzontu,
a gdzie czarny ptak wieczoru
i noc, wdowa po tylu marzeniach.

(A. Zagajewski, *Późne święta*, Warszawa 1998)

* Domine, exaudi orationem meam – Panie, wysłuchaj mojej modlitwy

Załącznik 2

Marcin Świetlicki *Bacność*

Skończyło się dzieciństwo. Bacność! - mówi Pani.
Skończyło się! - od teraz będziemy chadzali
czwórkami. Lub parami. Już się nie schowamy.
Już będziemy zmuszeni głosować. I tańczyć
wszystkie przedziwne narodowe tańce.
Będziemy jednym ogromnym różańcem.

Skończyło się dzieciństwo. Bacność! - mówi Pani.
Wszyscy wejdziemy przez Europę do
supermarketu-katedry, tam Prezydent czeka
oraz czeka tam na nas przemiła Autorka
naszego podręcznika. Wszyscy zaśpiewamy
piosenkę napisaną przez to cudne Państwo.

Skończyło się dzieciństwo. Baczość! - mówi Pani.
Napiszemy felieton do kolorowego
pisemka. To doprawdy jest
zajęcie dla prawdziwych mężczyzn. I poprowadzimy
telewizyjny program kulturalny.
Mieliśmy tonąć, jednak utrzymamy

się na powierzchni. I skończyło się
dzieciństwo. Baczość! Już skończyło się.
Więc wywalczmy sobie dostęp
do ciepłych zagranicznych mórz i internetu.
Stworzymy jedną supersprawną zgodną
sieć komórkową. Baczość! Lepsze papierosy,

lepszy alkohol. Wciąż lepsze i lepsze
podpaski i pampersy, samochody, proszki.
Na zajęciach rytmiki zapoznamy się
z muzyką techno. Kiedy patrzę w twoje
oczy - to się jak akwizytor czuję, mały,
przeegrany, próbujący kupę śmiecia sprzedać

nikomu. Jeśli jesteś - przyślij mejla. To jest
najgorsza rola - akwizytor, który
wciska śmieci nikomu. Jeżeli istniejesz -
to przyślij esemesa. Mogę być ci wierny.
Nic mi nie pozostało. Bo skończyło się.
Kulę i boję się.

(z tomu *Czynny do odwołania*, Wołowiec 2001)